

verbond. SCHEPPINGSverbond; daarom mede-ARBEIDER, tot TAAK-ervulling „geroepen“ (Rom. 4:17) mensch. ScheppingsVERBOND; daarom MEDE-arbeider Gods.

h. En daarom is het begrip mede-arbeider Gods met gelijke intensiteit in alle „talen“, die de mensch spreken kan, te bezingen en te prediken. In de „Pinkstertaal“ van Dr Noordmans en in de „cultuurtaal“ van wie tegenwoordig door theologisch misverstand als „neo-calvinistische“ „cultuur-koningen“ (niet zonder hoogmoed) worden aangediend. In alle fasen van het verbond, niet alleen in de periode na den zondeval (waarin men van genade-verbond pleegt te spreken), doch ook in die vóór den val (waarin men van „werkverbond“ pleegt te spreken)¹⁾, geldt (mutatis mutandis) het bekende woord der Leerregels van Dordt: dat n.l. God de schepping (monopleurisch) en de levendmaking (idem) „zonder ons... werkt“, maar ook dat andere: „en alsdan wordt de wil... niet alleen gewerkt en bewogen (op gang gebracht) door God, maar, door God gewerkt zijnde, werkt hij ook zelf“.

En hij werkt over heel de linie van den hem bereikbaren kosmos.

K. S.

1) Zie mijn: „Wat is de Hemel?“ voor de nadere uitwerking.

Een boek voor de Jeugd.

Jong Holland Pak aan! Redactie: Bert Bakker en Leentje M. Hagen. — G. F. Callenbach, Nijkerk.

Een der moeilijkste vraagstukken van dezen tijd is zeker wel dat van de jeugd. Hoe zwaar ook voor ouderen de druk van de malaise is, zij hebben een verleden waaruit velen in het donkere heden, kracht kunnen putten voor de toekomst. De jeugd heeft alleen maar een toekomst voor zich, maakt zich niet dadelijk bang voor een moeilijk heden, omdat ze haar idealen voor zich uit ziet.

Jeugd overwint legers van smart.

En neemt de sterke stad der toekomst hopen in. Zoo heeft mevr. Roland Holst, die voor de ouderen alleen maar zwaren strijd zag in het heden, omdat ze de vruchten van hun werk niet zouden proeven, aan de jeugd de heerlijke bevrijding in de toekomst beloofd. Maar de lange duur van de crisis heeft aan vele jongeren het optimisme ontnomen, daar ze door de toenemende werkloosheid vele wegen voor zich zien geblokkeerd. Ze gaan hun geloof en hun idealisme verliezen.

De ouderen gaan zich met de jeugd bemoeien en veel reeds wordt er gedaan. De literatuur kon zich ook niet buiten het probleem plaatsen, wilde ze niet buiten het leven komen te staan. Van alle kanten en van uit verschillend sociaal standpunt, beziet de literatuur het probleem, zonder meestal uitkomst te geven.

Uit het streven om ook iets voor de jeugd te doen, is het bovengenoemde boek geboren. Het is niet een boek over de jongeren, een roman waarin hun leven beschreven en hun moeilijkheden ontvouwd worden, maar een boek voor de jeugd, om goeden raad en afleiding te geven. Daarvoor hebben mannen en vrouwen uit de praktijk van het leven een bijdrage gegeven, mensen van verschillende godsdienstige gezindheid, vooraanstaanden in onderscheiden ambten en beroepen. Allen bezielt met een oprechte belangstelling in de toekomst der jongeren.

Het korte woord vooraf van de samenstellers geeft een wel wat al te simplistische oplossing voor het onderhavige geval. Zij raden Jong-Holland aan een voorbeeld te nemen aan de schrijvers der verschillende artikelen, die allen op hun gebied iets groots hebben gepresteerd. Wanneer zij niet zoo aanpakken, als dezen deden, kan elke Hollandse jongen of meisje het zelfde bereiken op het gebied, waarheen hun aanleg hen wijst. Hoe goed bedoeld deze raad ook moge zijn, terecht zal menigeen hierover zijn hoofd schudden. De bedoeling zal wel zijn, dat ieder die weet van aanpakken, zich met Gods hulp nog een positie kan verwerven, al is die wellicht niet zoo schitterend als de verbeelding die zich voorstelde. Het pad der „voorbeelden“ was ook niet steeds met rozen bestrooid, en niet voortdurend werden zij door de zon van voorspoed beschenen. Maar daarom kan hun streven verslappende moed bij anderen doen stijven en angstvalligen een hart onder den riem steken.

Het korte, maar kernachtige woord van den inleider Dr Colijn geeft een ander en beter geluid te hooren. Hij verklaart nader wat aanpakken nu moet beteekenen. Dat is niet meer het krachtig en energiek werken voor het ideaal dat men al lang voor ogen had, maar het is aanpakken wat de hand vindt om te doen, zelfs met opoffering van lang gekoesterde idealen. Aanpakken blijft wel geboden, maar de keuze van het terrein is veelal niet meer vrij, maar wordt ons opgedrongen.

En dan moet Jong Holland den durf hebben

nieuwe wegen te gaan. „Worstelen wordt het met inzet van alle krachten. En dan met geen ander uitzicht dan een sober bestaan.“

Voor zulk aanpakken is bidden noodig en een zegen van Boven, en Colijn zou zich zelf niet zijn, als hij dáárop niet vooral wees, dat het geestelijke het stoffelijke te boven gaat. Dit korte betoog geeft staal voor het bloed.

Leest men de bijdragen van de achttien medewerkers, dan wordt men aangenaam getroffen door een rijke verscheidenheid. Zuiver literair zijn maar enkele der stukken, ze schijnen buiten den opzet van het boek te vallen, wat evenwel niet het geval is. Van Eerbeek teekent het tragische lot van den landlooper, den man zonder middel van bestaan, die de werkinrichting tevergeefs ontvluchtte. Selma Lagerlöf zond ook een stukje, niet opdat Jong-Holland van haar zou leeren, dat men met aanpakken en ijverig studeeren een Nobel-prijs kan winnen, zooals de redactie het voorstelt, maar om te toonen hoe schijnbaar onbelangrijke dingen, de wending ten goede kunnen veroorzaken bij een moedeloze. Ten slotte schreef Werners Buning een bewerking van een oude Engelsche ballade, waarin geloof en trouw en mannenmoed blinken tusschen de stroeve bewoordingen der simpele strophen.

Doch de opzet van het werk is niet allereerst literair, maar practisch. Een aantal bekende persoonlijkheden geven een kijkje op verschillend gebied, op de aarde, in de lucht en onder de aarde. De moderne vliegkunst overwint nog dagelijks nieuwe moeilijkheden, om nieuwe mogelijkheden te scheppen. En in het donker van de mijnen bereikt men met nieuwe vindingen telkens grootere resultaten bij de oude kolendelving. Heel modern is het stuk van Dr Luning Prak, die de Melbourne-race als type neemt voor de jacht naar het goede baanlijf, dat alleen de geschikten kunnen krijgen. Met het nieuwe middel, de tests, wil hij de jongeren tijd verknoeien door de verkeerde keuze besparen. Ieder moet voor zich de geschiktheid voor een bepaald vak bepalen of die laten bepalen, om niet een tijdlang een richting in te slaan, die de zijne niet blijkt te zijn, en waardoor hij in de race naar het einddoel anderen zich voor laat komen. Het eenige bezwaar hiertegen is, dat de schrijver te weinig rekent met de ware roeping. Wel zal ieder zich conscientieus moeten afvragen of het werkelijk roeping is, die hem een bepaalde richting doet uitgaan, maar is dit het geval, dan zal de kracht die daarin ligt, vele moeilijkheden overwinnen. Een al te mechanische opvatting doet te kort aan de geestelijke zijde van een beroep of ambt.

Heel interessant is het stuk autobiografie van Dr van Broekhuizen, den Zuid-Afrikaanschen gezant in ons land. De Zuid-Afrikaansche taal waarin hij schrijft, geeft een bijzondere kleur aan zijn romantisch, maar ware verhaal. Het is een goede idee geweest van de samenstellers om dit stuk op te nemen en door den strijd van een stamverwant volk Jong-Holland te laten zien, wat vastberaden willen en onwankelbaar vertrouwen op God kan bewerken.

Het zou te lang zijn alle bijdragen te noemen die er verder in staan, de beschouwende en de sportieve, die alle een gezonden geest ademen. Want dit is de verdienste van dit boek, het is frisch, gezond, opgewekt. En al moge dan het resultaat niet zijn dat, wat de samenstellers er in zagen, niemand zal dit boek onbevredigd uit handen leggen. Het bevat wenken die misschien pas veel later uit het onderbewuste zullen opduiken, maar die niet zullen nalaten invloed uit te oefenen.

De uitvoering is zeer te prijzen. Foto en pen-teekening verlichten den tekst en geven een genot opzichzelf. En de toon en de vorm hebben iets jeugdigs over zich. Het is een mooi boek voor jong en oud.

G. r.

H. S.

GEESTELIJKE ADVIEZEN

(Alle inzendingen, deze rubriek betreffende, aan Ds D. van Dijk, Akkerstraat 28, Groningen.)

Belijdenis doen.

II.

In ons vorig artikel over dit onderwerp hebben wij gezegd: „aanvaardt, eenvoudig, kinderlijk, Gods belofte, die Hij u in den doop heeft beteekend en verzegeld. Dat moogt ge doen. En als gij dat doet, dan hebt ge deel aan al dat heil: vergeving der zonden, het kindschap van God.“

Want de eenige voorwaarde voor het deel hebben aan het heil is dit, dat gij het geloovig aanvaardt.

Doet dat dan en gij moogt belijdenis doen en avondmaal vieren.

Maar nu komen daar van alle kanten stemmen, die zeggen:

„Ja, maar dat gaat zóó maar niet. Eer ik de belofte Gods zal mogen aanvaarden, moet er toch heel wat in mij gebeurd zijn?“

Dan moet ik eerst toch gehad hebben een goed inzicht in mijn zonde; dan moet ik daar toch wel een bepaalde mate van berouw over hebben gehad; dan moet toch het inzicht in mijn verdorvenheid voor God een bepaalde sterkte hebben gekregen.

Neen, dat gaat toch maar zóó niet, dat aannemen van het heil van Christus?

O, ik ben zoo bang, zeg men, dat ik mij op valsche gronden maar wat toeëigen.“

Zoo wordt er geredeneerd.

Nu weet ik wel, dat er onder hen, die zoo praten, wel gevonden kunnen worden, die niet anders doen dan een ander napraten, en die deze woorden gebruiken om er hun onverschilligheid en traagheid met betrekking tot het doen van belijdenis achter te verbergen. Maar daar zijn ook anderen, die het ernstig meenen als zij zoo redeneeren, die zoeken en worstelen om tot klaarheid te komen; die niet moede worden zichzelf almeer te onderzoeken of de vereischte kenmerken wel bij hen gevonden worden; die zich afmatten om die vereischte kenmerken bij zichzelf te voorschijn te roepen en die toch maar niet klaar kunnen komen.

Tot zulken richt ik mij op dit oogenblik.

En ik begin met tegen hen te zeggen:

Mijn broeder, mijn zuster, waar leest gij dat in Gods Woord, dat een mensch, eer hij zich vertrouwend aan Christus mag overgeven, eerst zus of zóó gesteld moet zijn geweest?

Gij leest dat nergens.

Integendeel, de Schrift legt er altijd nadruk op, dat wie door Christus begeert behouden te worden, tot Hem mag komen en zich aan Hem mag overgeven.

Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven.“

Die wil, die kome en neme het water des levens om niet.

De stokbewaarder zegt: „Wat moet ik doen om zalig te worden?“

En Paulus antwoordt, zonder één voorwaarde daaraan toe te voegen: „Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden.“

Heel dat geredeneerd, dat ik, eer ik den Christus als mijn Heiland zou mogen aannemen, aan den of die voorwaarden zou moeten voldoen, is eenvoudig een menschelijke uitvinding, waardoor wij ons nooit van de wijs mogen laten brengen.

Dat ligt immers ook in den aard der zaak. Uit Wien is het heil?

Alléén uit God; enkel en alléén uit God.

Hoe komt het heil tot ons?

In de belofte des Evangelies, waarin God het ons toereikt.

Hoe kunnen wij dus alléén deel aan dat heil krijgen?

Door, met volmaakt afzien van onszelf, alleen rustende in Gods trouw, Zijn belofte aan te nemen.

Wie het aanvaarden van Gods belofte afhankelijk maakt van iets, dat hij bij zichzelf zou vinden, doet daardoor, of hij dat nu wil of niet wil, tekort aan de machtige waarheid, dat het heil enkel en alléén uit God is en ook nog niet voor één duizendste procent uit onszelf.

Bovendien trekt hij daardoor de waarachtigheid Gods in twijfel.

God zegt immers: „Ik geef het u; hier is het.“

En tegen ieder, die daarop antwoordt met een „ja, maar“ zegt God: „geloof gij Mij dan niet?“

En nu moet ge daar niet tegen invoeren: „ja, maar, hoe kan ik nu echt Christus aannemen als ik niet eerst echt schuldgevoel heb en mij niet eerst echt verloren gevoel? Dus, als ik zal kunnen vaststellen, dat ik echt Christus aangenomen heb, dan moet ik toch eerst weten, dat ook die andere dingen echt bij mij gevonden worden?“

Ik antwoord daarop:

Zulk redeneeren is een intellectualistisch uitéenhaken van het leven, waar ge alijd mee vastloopt. Het is niet zóó, dat gij eerst dit hebt en dat ge dan dat kunt doen.

Zondebesef, inzicht in zijn verlorenheid, het aannemen van Christus, het is tenslotte alles één. Maar het vindt alles zijn uiting in de daad des geloofs.

Wie Christus omhelst op grond van Gods belofte, als zijn Heiland, die heeft zondebesef, die weet zichzelf verloren; in hem leeft ook de dankbaarheid.

En dit is het wondere, naarmate hij meer leeft uit dat geloof in Christus, hoe dieper zijn zondebesef zal worden, hoe feller hij zal jagen naar een leven van heiligmaking.

Eerst als ik den Christus door het geloof heb omhelsd zal ik, van Golgotha af, de zwartheid der zonde, de schrikkelijkheid van Gods toorn onderkennen.

O, wilt toch niet wijzer zijn dan God.

God zegt: „geloof in Christus, Ik geef Hem u.“

Doet dat dan; geloof dat God in Christus uw Vader is; en gij zijt er.

Laten wij allen toch meer leeren leven uit het geloof.

Van de dagen der Hervorming af is het ontleus, dat de rechtvaardige alléén uit het geloof leeft. Maar, eilaci, duizendmaal willen wij onze zekerheid weer zoeken in onze ervaring. In zonde-

ervaring, in v

Dat is niet het geloof; rijk en zalig. vragen: „mag mens-; geloof Wat zou he meer over on al van ons be

HET B

R
C
te

Met de type

Doleantie-; meik hebben

meest karakte

Wanneer we s

merken we s

bepaald voort

ijkste, gevaar

akelijkste.

Ook dezen M

kunnen we he

van Groens lo

levenstrag

Groen heeft

alle mogelijke

riden en cons

modernen, ma

zijn „broeders

niek gericht.

Juist deze

gijnlijk, bitter

leven is daard

ontmoedigende

onder gelede

al. Telkens

dien strijd. T

— het voeren

belang voor

'tis misschien

in herinnering

het boek, dat

Karakteristic

name wat in

en Groen.

Groen is in

grote, scherpe

van het Herv

had, in verba

min of meer l

in de Herv. E

en de hooft

Deze synoda

punt van Gro

Synode gevra

„wezen“ en

„die waarhede

Formulier

Hervormde

menteel zijn l

nadere verkar

spraak, dat ze

die langs r

ingebracht

chure „Aan de

ellendigen toes

het wonderlijk

stelde. Acht g

spoorde hij nu

alles te doen

vere prediking

protesteeren,

weg, dien de S

Diep was de

De Synode, i

grote verlege

ligheid en dub

witte licht de

zag men over

beduitten. Wat

of een radicale

Toen in die

plotseling da

chure „Reke

die brochure i

oavorwaarde

schriften een

den bloei der

lijdenis wil hi

van een ke

Groen juist al

en moet door

kerk kan niet

1) Adres a. d.

2) Aan de Her